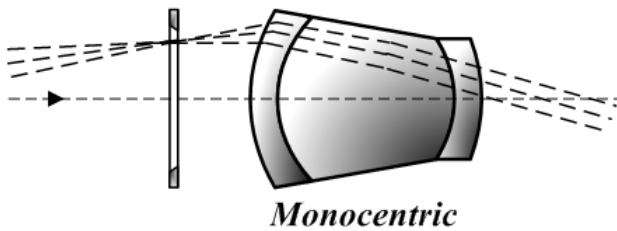

Živalski krog okularjev, II. del

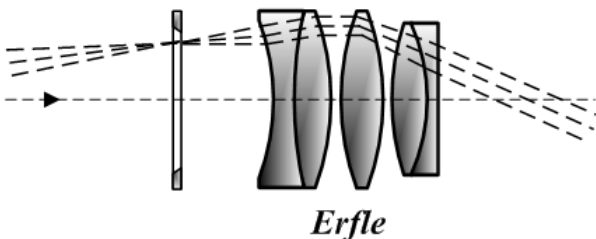
Monocentrični:

Monocentric

Adolf Steinheil je okoli leta 1883 zasnoval okular, kjer dve leči iz kronskega stekla oklepata tretjo iz kremenčevega stekla, površine vseh treh pa imajo isto središče. Ima ozko vidno polje (25°), a svetlo sliko brez odbojev, zato ga cenijo opazovalci planetov.

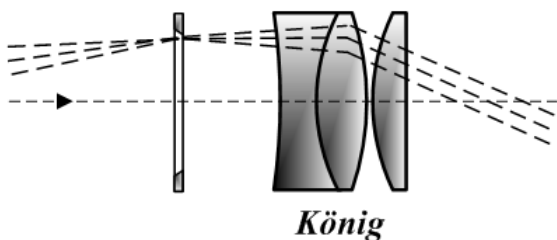
Erfle:

Erfle

Heinrich Erfle je 1921. patentiral okular, ki spominja na Plössl z lečo, vrinjeno med dva akromatična dubleta. Vidno polje meri 60° in so izvrstni pri goriščnicah nad 40 mm, saj imajo veliko priločno lečo ter veliko zorno razdaljo, zato so zelo udobni.

König:

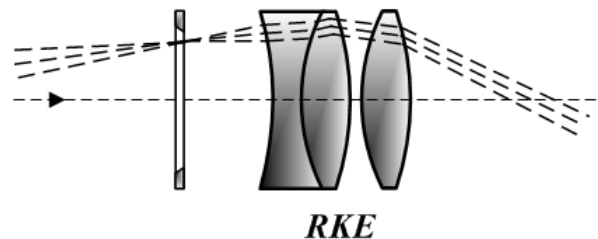
König

Albert König je 1915 poenostavil Abbejev okular. Močno izbočeni površini dubleta in priločne leče se

skoraj stikata, kar omogoča kratko goriščno razdaljo pri veliki zorni razdalji. Navidezno vidno polje meri 55° .

Sodobne izvedenke uporabljajo izboljšana stekla ali pa dodajajo leče, bodisi posamič ali pa v dubletih, kar poveča navidezno vidno polje na 60 do 70° .

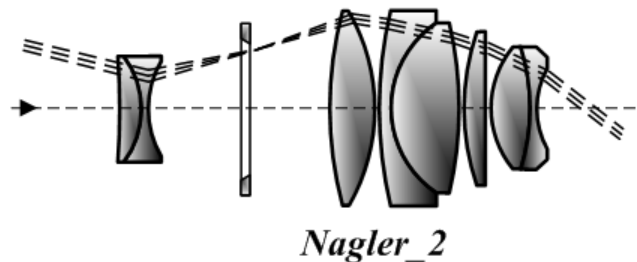
RKE:

RKE

Dr. David Rank je v poznih 1960 razvil okular imenovan RKE, ki ima skupne poteze z obrnjenim Kellnerjem kakor tudi z razmaknjenim Königom. Ima nekoliko večje navidezno vidno polje kot Kellner, kaj pomeni kratica pa ni znano.

Nagler:

Nagler_2

Albert Nagler je 1979 patentiral in kasneje še razvijal okular, ki v astronomskih teleskopih omogoča zelo veliko navidezno vidno polje, vsaj 82° , pri tem pa dobro odpravlja astigmatizem in druge napake. Uporablja redka stekla z velikim lomnim količnikom in tja do osem leč v štirih ali petih skupinah.

Imena zasnov, ki so si podobne, so Nagler, Nagler type 2, Nagler type 4, Nagler type 5 in Nagler type 6. Zadnja zasnova, Ethos, premore 100° veliko navidezno vidno polje. Zasnove so videti zapletene, v resnici pa prvi negativni dublet poskrbi za večjo povečavo (tako kot leča Barlow), preostanek pozitivnih skupin pa ima vlogo pozitivne leče z dolgo goriščno. Zasnova tako izkorišča dobre lastnosti tankih leč in v celoti presega

Vljudno vas vabimo na

REDNI OBČNI ZBOR AD JAVORNIK ZA LETO 2011

Občni zbor bo v torek 21.02.2012 ob 18^h v predavalnici P-3/1 Fakultete za matematiko in fiziko, Jadranska 19, v Ljubljani.

Dnevni red:

1. Ugotavljanje prisotnosti.
2. Izvolitev delovnega predsedstva in potrditev dnevnega reda.
3. Poročila: o delu društva, finančno poročilo, nadzornega odbora in častnega sodišča.
4. Razprava o poročilih.
5. Potrditev poročil.
6. Razrešnica dosedanjim članom organov društva.
7. Volitve novih članov organov društva za obdobje 2012 do 2016.
8. Dopolnitev Pravil društva.
9. Potrditev plana dela in finančnega plana društva, za obdobje 2012 do 2016.
10. Določitev višine članarine za leto 2012.
11. Potrditev zaključnega računa društva za leto 2011.
12. Razno.

Predsednik društva: Borut Jurčič Zlobec

Pred pričetkom občnega zbora bo Rok Vidmar predstavil zanimivosti nočnega neba v tekočem in prihodnjem mesecu. Nato se bomo dogovorili za mesečno društveno opazovanje, ki ga bomo izvedli v okolici Ljubljane. Vsi člani društva ste vabljeni, da se nam pridružite. V kolikor bi se radi udeležili opazovanja, pa vas ne bo na sestanku, mi to prosim sporočite po e-pošti na naslov bernard.zenko@gmail.com.

kombinacije leče Barlov z dolgogorišnim okularjem. Slabo pa je, da je okular zelo težak (0,5 kg) in da je cena močno zasoljena.

Okularje s 100° velikim navideznim vidnim poljem dela že nekaj različnih firm. Kaže, da je razumna meja nekje blizu 120°, pa ne zaradi lečja, ampak zato, ker kaj več oko z enim pogledom težko zajame. Take okularje so že uporabljali na nemških podmornicah, za teleskope pa jih še ni dobiti.

Rok Vidmar

Efemeride marec 2012

(Efemeride si lahko ogledate tudi v reviji Življenje in tehnika.)

datum	Sonce		Luna		čas
	vzhod	zahod	vzhod	zahod	
01.03.	06:40	17:49	10:40	01:39	CET
05.03.	06:33	17:54	14:45	04:31	CET
10.03.	06:24	18:01	21:06	06:58	CET
15.03.	06:14	18:08	01:45	10:49	CET
20.03.	06:05	18:15	04:44	16:22	CET
25.03.	06:55	19:22	07:47	22:34	CEST
30.03.	06:45	19:28	11:19	02:08	CEST

Planeti:

- ★ **Merkur** je v ozvezdju Rib viden v prvem delu meseca, ko zahaja okoli pol osmih zvečer.
- ★ **Venera** je vidna zvečer; sprva zahaja okoli desetih, konec meseca pa skoraj opolnoči. V začetku meseca se iz ozvezdja Rib preseli v ozvezdje Oвна.
- ★ **Mars** je marca v ozvezdju Leva na nebu vso noč.
- ★ **Jupiter** je v začetku meseca na nebu do približno enajstih, konec meseca pa do pol enajstih (po poletnem času). Nahaja se v ozvezdju Oвна.
- ★ **Saturn** v ozvezdju Device sprva vzhaja okoli desetih, konec meseca pa je na nebu že dobro uro po sončnem zahodu.
- ★ **Uran** ujamemo samo v začetku meseca, ko v ozvezdju Rib zahaja okoli pol osmih.

V noči s 24. na 25. marec premaknemo ure za eno uro naprej.

Pomlad se začne 20.3. ob 6:14.

Urška Pajer

Javorniški Mesečnik izdaja Astronomsko društvo Javornik, Ljubljana / ISSN 1581-1379 / urednik Aram Karalič / izhaja v prvi polovici meseca / prejemajo ga brezplačno vsi člani Astronomskega društva Javornik / prispevke pošljite na naslov jam@adj.si / **ROK ZA ODDAJO PRISPEVKOV JE 7. DAN V MESECU** / prispevkov praviloma ne lektoriramo / stavljeno v L^AT_EXu